

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220010194
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6220010194.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému O. N. a spol., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. účinného do 31.12.2005 a iné, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. júna 2021, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Jána Bednára, odvolania okresného prokurátora a poškodenej W. N., proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 11.03.2021, sp.zn. 3T/81/2020 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

II. Podľa § 322 ods. 2 Tr. po. a contrario, § 322 ods. 4 Tr. por. a § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú W. N., nar. XX.XX.XXXX, t.č. N. H., L. I. Z. O., s jej nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

odôvodnenie:

Označeným rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 11.03.2021 sp.zn. 3T/81/2020 boli obžalovaní O. N. a M. N. uznaní vinnými v bode 1/ zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. účinného do 31.12.2015 a v bode 2/ zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. a), b) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 1/ od 01.09.1999 do 12.01.2012 v obci H., okres O. N., v rodinnom dome č. XX v spoločnej domácnosti spoločne dcéru W. N., nar. XX.XX.XXXX fyzicky a psychicky týrali tak, že O. N. ju nepravidelne, skoro každý druhý deň udieral oboma rukami do oblasti hlavy, tváre, chrbtice a iných častí tela a tiež ju kopal do oblasti chrbta a nôh, čím jej spôsobil zranenia a to najmä rôzne hematómy a to i napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že W. N. má zdravotné problémy s chrbticou, na ktoré bola viackrát operovaná a v dôsledku čoho je aj poberateľkou invalidného dôchodku, hrubo jej nadával a urážal ju najmä nadávkami, že je „kurva“ a M. N., týrala svoju nevlastnú dcéru W. N. tým, že ju pravidelne takmer každý deň po predchádzajúcej slovnej hádke, po tom ako ju sotila na zem, bila drevenou násadou od metly po hlavu a chrbte, v dôsledku čoho sa veľakrát pomohla, hádzala do nej nože, ktoré bežne používali v domácnosti, pričom ju nikdy netrafila, avšak ako zodvihla nôž zo zeme pridržala jej ho pod krkom so slovami, že ju zabije, veľakrát ju udrela drevenou doskou z lavice najmä po nohách a chrbtici, fackala ju a udierala ju päťami po tvári, hlave a iných častiach tela, kopala ju, ťahala za vlasy, 1 x jej zámerne vyliala vriacu vodu do tváre, kde následne na ošetrení u lekára uviedla M. N. spoločne s O. N., že sa W. N. obarila sama, hrubo jej nadávala a urážala ju najmä nadávkami, že je „kurva, buzerantka, štetka, lesba“ a tiež spoločne s O. N. sa W. N. vyhrážali fyzickou ujmou, vyvolávali u nej strach a stresové situácie, následkom čoho sa z dôvodu zdravotných problémov pomohovala, nútili ju jesť len zvyšky jedál zo stravy iných v oddelenej časti domu alebo na dvore, odopierali jej možnosť hygieny, zdravotnej starostlivosti ako i bezdôvodne jej odopierali oddych a spánok tým, že nemala v predmetnom rodinnom dome vlastnú posteľ a spávala na podlahe, čím takto spôsobovali W. N. fyzické a psychické utrpenie, pričom neboli preukázané spôsobené zranenia, nakoľko po uvedených incidentoch W. N. nevyhľadala lekárske ošetrenie,

2/ od 01.09.1999 do 12.01.2012 v obci H., okres O. N., v rodinnom dome č. XX pod hrozbou násilia, vyhružkami smrťou a ublížením na zdraví, hádzaním noža do W. N., túto nútili vykonávať rôzne práce a služby ako vynášať fekálie z domu, posluhovať ostatným obyvateľom domu a nútili ju pod hrozbou, že ju rozkopú, k rôznym finančným pôžičkám na jej meno a proti jej vôli, ktoré musela následne splácať, pričom prospech z takto získaných prostriedkov nemohla užívať, ale užívali ich O. N. a M. N. a to finančné pôžičky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 4.20.04.2004 so spoločnosťou Q. W., a.s. v celkovej výške úveru 1 787,70 €, zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 10.08.2007 so spoločnosťou B., s.r.o., v celkovej výške úveru 518,12 €, zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 09.11.2007 so spoločnosťou B., s.r.o. v celkovej výške úveru 326,63 €, zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 3.10.2005 v H. s výškou úveru 995,81 € (30 000,- Sk) , ako aj tovary a veci zakúpené prostredníctvom finančných pôžičiek, ktoré W. N. nemohla užívať, ale užívali ich O. N. a M. N. ako napríklad domáce kino Y výr. číslo: XXXDIDMXXXXXXXX zakúpené dňa 13.10.2005 na základe zmluvy o finančnom prenájme číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 13.10.2005 vo O. N. so spoločnosťou S. H., s.r.o. vo výške 526,32 €, ktoré musela W. N. na základe zmluvy o finančnom prenájme následne splácať a kuchynskú linku L., zakúpenú v predajni S., s.r.o., I. XX, O. N. dňa 20.06.2006 a sedáciu súpravu X. zakúpenú dňa 20.06.2006 v predajni S., s.r.o. vo výške 940,45 €, ktorú sedáciu súpravu a kuchynskú linku musela W. N. následne na základe zmluvy o finančnom prenájme číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 20.06.2006 O. N. so spoločnosťou S. H., s.r.o. splácať, pričom v dôsledku uzatvorenia týchto zmlúv o finančných pôžičkách boli voči W. N. vykonávané exekučne zrážky z jej mesačného dôchodku v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Veľký Krtíš a to: č. k. 5Er/1440/2009 o zaplatenie 1 382,18 € s príslušenstvom oprávnenému B. H. M., s.r.o., IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/1511/2008 o zaplatenie 82,98 € (2 500,- Sk) oprávnenému R. B., spol. s.r.o. IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/2532/2007 o zaplatenie 1 921,77 € (57 895,20 Sk) oprávnenému S. N. M., s.r.o., IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/621/2008 o zaplatenie 716,99 € (21 600,- Sk) oprávnenému S. J., s.r.o., IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/3619/2007 o zaplatenie 614,32 € (18 507 Sk) oprávnenému EX H., a.s. IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/2510/2008 o zaplatenie 326,30 € (9 830,- Sk) oprávnenému B., s.r.o., IČO XX XXX XXX, č. k. 5Er/2509/2008 o zaplatenie 332,60 € (10 020,- Sk) oprávnenému B., s.r.o., IČO XX XXX XXX, O. N. a M. N. taktiež nútili W. N., aby im pravidelne odovzdávala svoj invalidný dôchodok vo výške 258,30 €, následkom čoho W. N. nemohla so svojím príjmom nakladať podľa vlastnej vôle a ani si zaň nič kupovať, čím takýmto konaním O. N. a M. N. spôsobili W. N. škodu v dôsledku finančných pôžičiek na jej meno, ktoré bola nútená proti svojej vôli uzatvoriť najmenej vo výške 3 628,26 € a následných exekučných konaní vedených proti W. N. jej bola spôsobená škoda najmenej vo výške 5 635,41 €, teda celková škoda najmenej vo výške 9 263,67 €.

Za to obžalovaným O. N. a M. N. uložil každému z nich samostatne podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., § 41 ods. 1, 2 Tr. zák. úhrnné tresty odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. za podmienok podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. im výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad ich správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. im ustanovil skúšobnú dobu vo výmere 42 mesiacov. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. f) Tr. zák. im uložil povinnosť v skúšobnej dobe spočívajúcu v príkaze písomne sa ospravedlniť poškodenej W. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. O..

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali včas, t.j. v zákonom stanovenej lehote, odvolania okresný prokurátor, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 11.03.2021, pričom následne takto podané odvolanie písomne zdôvodnil podaním zo dňa 05.05.2021, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa v nasledujúci deň. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie aj poškodená W. N. písomným podaním doručeným krajskému súdu 18.05.2021. Navyiac obaja obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu doručili súdu prvého stupňa aj písomné vyjadrenie k odvolaniu okresného prokurátora zo dňa 01.06.2021, ktoré vyjadrenie bolo následne doručené na súd prvého stupňa 03.06.2021.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch svojho odvolania primárne zopakoval výroky prvostupňového súdu v napadnutom rozsudku a zvýraznil následne i to, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu aplikoval ust. § 39 Tr. zák., a to u oboch obžalovaných. V tejto súvislosti namietal aplikáciu tohto zmierňovacieho ustanovenia, keď povinnosťou súdu je v takom prípade dôsledne posúdiť okolnosti súdeného prípadu, ale i pomery páchatela. Okolnosťami sú skutočnosti majúce vplyv na posúdenie stupňa nebezpečnosti trestného činu a možnosti nápravy páchatela, pričom okolnosťami môžu byť i

ďalšie skutočnosti, ktoré sú znakom skutkovej podstaty trestného činu. V ďalšej časti odvolania ďalej poukázal na to, že pokiaľ ide o pomery páchatel'a, týmito môžu byť rodinné a osobnostné pomery, zdravotný stav, starostlivosť o rodinu. V súdenom prípade však nedošlo a ani nemohlo dôjsť k aplikácii ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., keď u oboch obžalovaných nie je možné zistiť ani okolnosti prípadu, ani ich pomery, zdôvodňujúce taký postup. Preto vyslovil názor, že súd prvého stupňa neopodstatnene pri výmere trestu aplikoval ust. § 39 ods. 1,3 písm. d) Tr. zák. Záverom odvolania krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku vo výrokoch o uložených trestoch obom obžalovaným s tým, aby vo veci rozhodol sám a každému z nich uložil samostatne úhrnné nepodmienečné tresty odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby § 208 ods. 2 Tr. zák. a oboch zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Poškodená W. N. v písomnom odvolaní stručne argumentovala tým, že obaja obžalovaní ju dlhodobo týrali, na jej meno si brali pôžičky a nič z peňazí jej nevrátili. Preto požiadala krajský súd o rozhodnutie v tom smere, aby obom uložil povinnosť zaplatiť jej peniaze, o ktoré prišla.

Obaja obžalovaní v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora primárne namietali skutočnosť, že celé trestné konanie v ich trestnej veci prebiehalo neprimerane dlhý čas, a to z dôvodu, že poškodená má status bezdomovkyne a zdržiavala sa na rôznych miestach na území M. a nebolo ju možné k veci vypočuť. Takúto nezákonnosť a prieťahy v trestnom konaní zhodne označili za porušenie ich práva na obhajobu. Zo zločinov boli obaja obvinení po tridsiatich rokoch, keď údajne mali trestný čin začať páchať podľa vzneseného obvinenia od roku 1990 a až neskôr bolo toto obdobie upravované. Zvýraznili tiež obsah záver znalkyne B.. W. K., ktorá vyšetrila psychologicky osobu poškodenej a zo záverov jej posudku sú zistiteľné znaky svedčiace na nevierohodnosť výpovedí W. N.. Proti rozsudku okresného súdu, hoci sa cítia byť nevinnými, ani odvolanie nepodali, pretože sú obaja traumatizovaní dlhým obdobím vyšetrovania ich trestnej veci, z ktorého dôvodu sú liečení psychiatrom. Navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací z podnetu podaných odvolaní okresným prokurátorom a poškodenou W. N. v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým títo odvolatelia podali odvolania a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal na zreteli i svoju povinnosť v tom smere, že na prípadné chyby, ktoré neboli ich odvolaniami vytýkané prihliadol, ak by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne, pričom odvolanie poškodenej W. N. bolo podané dôvodne.

Na tomto mieste sa žiada pripomenúť, že krajský súd vykonal o odvolaniach okresného prokurátora a poškodenej verejné zasadnutie v neprítomnosti oboch obžalovaných, a to za splnenia procesných podmienok uvedených v ust. § 293 ods. 7 Tr. por. O termíne verejného zasadnutia boli včas upovedomení, ako je to zistiteľné z obsahu pripojených doručení, navyiac ich obhajca na verejnom zasadnutí ospravedlnil neúčasť oboch obžalovaných z dôvodu ich choroby s tým, že obaja vyslovili súhlas, aby sa verejné zasadnutie vykonal v ich neprítomnosti.

Z pohľadu krajského súdu je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12/ Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Na hlavnom pojednávaní dňa 01.10.2020 vykonal podrobné výsluchy oboch obžalovaných, dňa 22.10.2020 vykonal výsluchy znalcov W.. W. E., B.. W. K. B., svedkov R.. V. O., W. Z., V. Z., L. N., F. O., V. O. st., dňa 26.11.2020 vykonal podrobný výsluch svedkyne (zároveň poškodenej) W. N., dňa 08.03.2021 udelil samosudca procesným stranám právo na prednes záverečných rečí a nakoniec na hlavnom pojednávaní dňa 11.03.2021 vo veci meritorne rozhodol napadnutým rozsudkom.

Pokiaľ ide o odvolanie poškodenej W. N., táto si včas už v prípravnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody, bližšie sa však k špecifikácii svojho nároku vyjadriť nevedela, pričom ani v písomných dôvodoch svojho odvolania neuviedla čo len minimálnu sumu uplatneného nároku. Keďže prvostupňový súd o

jej uplatnenom nároku na náhradu škody opomenul napadnutým rozsudkom rozhodnúť, krajský súd postupom podľa § 322 ods. 2 Tr. por. a contrario s poukazom na obsah ust. § 288 ods. 1 Tr. por. túto poškodenú s jej nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

V reakcii na odvolacie námietky okresného prokurátora je z pohľadu krajského súdu žiaduce poukázať na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa, ktorý v súlade so stavom veci predovšetkým zvýraznil to, že od spáchania stíhanej trestnej činnosti obžalovanými uplynula dlhá doba, čo je nevyhnutné vyhodnotiť v ich prospech pri úvahách o výmere trestu. Aj krajský súd v tejto súvislosti navyše zvýrazňuje to, že podľa obsahu nálezov Ústavného súdu SR, judikatúry Najvyššieho súdu SR a tiež Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu má neprímerane dlhá doba trestného stíhania páchatel'ov nepochybne vplyv na to, aké tresty následne im budú súdom uložené. Tu sa žiada zvýrazniť to, že trestnú činnosť obaja obžalovaní páchali do 12.01.2012 a i keď obžaloba prokurátora napadla na súd prvého stupňa 20.08.2020, v tejto trestnej veci však bolo začaté trestné stíhanie 12.02.2012, pričom obom obžalovaným bolo vznesené obvinenie už 14.01.2013, následne došlo k prerušovaniu trestného stíhania najmä z dôvodu nedosiahnuteľnosti poškodenej W. N., ktorú nebolo možné vo veci vypočítať. S poukazom na uvedené preto prvostupňový súd pri ukladaní trestu obom obžalovaným zákonným spôsobom postupoval, pokiaľ aplikoval obsah moderačného ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., a to aj napriek tomu, že oboch obžalovaných uznal vinnými zo spáchania konkrétnych zločinov. Trestný zákon v sankcii ust. § 208 ods. 2 Tr. zák. účinného v čase spáchania trestnej činnosti obžalovanými (§ 2 ods. 2 Tr. zák.) umožňoval jeho páchatel'ovi uloženie trestu odňatia slobody od siedmich do pätnástich rokov. Správne okresný súd obom ukladal trest podľa tohto ustanovenia Trestného zákona, ktorý je prísnejší zo zbiehajúcich sa zločinov. Keďže im trest ukladal za dva zločiny, správne im uložil trest odňatia slobody úhrnný, rešpektujúc obsah ust. § 41 ods. 1,2 Tr. zák. Pokiaľ im uložil trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, považoval takú výmeru trestu krajský súd za primeranú všetkým okolnostiam prípadu, a to i z dôvodu, že obom im bol uložený probačný dohľad s určením skúšobnej doby na 42 mesiacov, keď v tejto súvislosti taká výmera trestu zákonným spôsobom zodpovedá predovšetkým neprímeranej dĺžke trestného konania v tejto trestnej veci. Tu sa žiada poukázať aj na obsah ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., keď trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Nepochybil pritom okresný súd ani vo výroku, ktorým obom obžalovaným uložil konkrétnu povinnosť v zmysle § 51 ods. 2, ods. 4 písm. f) Tr. zák., krajský súd preto odvolanie okresného prokurátora, považujúc ho v celom rozsahu za nedôvodne podané, pomerom hlasov 3:0 zamietol postupom podľa § 319 Tr. por. a odvolaní poškodenej rozhodol spôsobom zdôvodneným vyššie v tomto rozhodnutí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.